ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 200 (6061).

13 ОКТЯБРЬ ПАЙШАНБА

1977 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1977 йил октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Қорақалпоғистон АССРга берилди ҳамда кўчма Қизил байроқ Самарқанд областида қолдирилди.

Кўчма Қизил байроқлар Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё, Чимбой, Элликқалъа районларига берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қашқадарё областининг ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослашган Нишон районида қолдирилди.

Кўчма Қизил байроқлар қуйидагиларга берилди: — Қорақалпоғистон АССР Амударё районидаги М. Горький номли совхозга, Қашқадарё область Нишон районидаги «СССР 50 йиллиги» номли 11-қўриқ совхозга, Қашқадарё область Ульянов районидаги ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослашаётган хўжалик ҳисобидаги 18-участкага, Наманган область Косонсой районидаги «Ленин йўли» колхозига, Сурхондарё область Термиз районидаги ингичка толали пахта етиштиришга ихтисослашаётган Куйбишев номли колхозга берилди.

ЛЕНИНЧА ҒОЯЛАР ТАНТАНАСИ

СОВЕТЛАР эли, жонажон республикамиз, пойтахт областининг меҳнаткашлари унутилмас тарихий воқеалар оғуши, ..., юксак сиёсий руҳ, оташин ватанпарварлик ва жўшқин меҳнат жараёнида яратувчилик ва ижодий ишлар сари олға интилмоқдалар. СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси ва унда қабул қилинган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг янги Конституцияси (Асосий Қонуни), КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Конституция Комиссиясининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин ва чуқур мазмунли доклади бутун совет халқида, социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашларида ғоят юксак руҳ, унутилмас таассурот қолдирди, янги ишларга кенг программа сифатида йўлчи юлдуз каби намоён бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг сессия арафасида бўлиб ўтган Пленуми, СССР Олий Советининг сессияси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг янги Конституцияси Улуғ Ленин ғояларининг ҳаётбахш тантанаси, социалистик тузумнинг тараққиёти ва ривожининг ёрқин намунасидир. Янги Конституция социалистик демократияни янада ривожлантириш воситаси бўлади. Унинг ҳар бир моддаси ва қоидаси барча давлат органлари, барча совет гражданлари фаолиятини юксалтиришда ғоят катта роль ўйнайди.

— Биз, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев СССР Олий Совети сессиясида қилган докладида, — янги Конституцияни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг олтмиш йиллиги арафасида қабул қиляпмиз. Бу — мамлакатимиз ҳаётидаги икки жуда катта воқеанинг шунчаки вақт жиҳатидан тўғри келиб қолиши эмас. Бу воқеалар ўртасидаги алоқа анча чуқур. Янги Конституция — Совет давлати бутун олтмиш йиллик ривожининг умумлашган якуни, деса бўлади. У Октябрь эълон қилган ғоялар, Ленин васиятлари муваффақиятли амалга оширилаётганлигидан яққол далолат бериб турипти».

СССР Конституциясининг лойиҳаси муҳокамаси даврида меҳнаткашлар қимматли фикрлар баён қилдилар. Улар Совет давлати куч ва қудратини ривожлантириш, мамлакат тараққиётининг янги даврида олдимизда турган улкан вазифаларни шараф билан бажаришда қимматли таклифларни ўртага ташладилар. Халқ фаровонлиги ва маданий турмушини янада юксалтиришнинг муҳим проблемаларини ҳал қилишда мардонавор меҳнат қилишга ҳамиша тайёр эканликларини юрак сўзлари билан ифода этдилар. Йиғилишларда, митингларда, суҳбатларда СССРнинг янги Конституцияси ҳақида жўшқин фикрлар, бу Конституция — бахтимизнинг Қонуни эканлигини зўр мамнуният билан таъкидлаб айтилган сўзлар минг-минглаб кишиларнинг чин қалбидан ифода қилинди. «Умумхалқ муҳокамасининг энг асосий сиёсий якуни шундан иборат бўлдики, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев, — совет кишилари: ҳа, бу Конституция айни кўнглимиздаги Асосий Қонун бўлди, бу бизнинг ғалабаларимизни, эзгу орзу ва умидларимизни тўғри ифодалайди, бизнинг ҳуқуқларимиз ва вазифаларимизни тўғри белгилайди, бу эришилган натижаларни мустаҳкамлаб, коммунистик қурилишни янада кучайтириш истиқболини очиб беради, дедилар».

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси қарорлари ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидан ғоят руҳланиб, халқ хўжалигининг барча соҳаларида, маданий қурилиш жабҳаларида юксак активлик, жасорат ва маҳорат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар юбилей йили план ва топшириқларини, социалистик мажбуриятларини тўла адо этиб, она-Ватанга саноат, ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини кўпроқ етказиб бериш учун курашмоқдалар. Шу нарса қувончлики, областимиз саноат корхоналарининг азамат ишчилари, инженер-техник ходимлари тўққиз ойлик планни муддатидан илгари бажардилар.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кучайтириб, барча соҳаларда катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Жасоратли ваъдасига вафодор, марди-майдон миришкор пахтакорларимиз бу йил ҳам пахта тайёрлашда карвонбоши бўлдилар. Улар республикада биринчи бўлиб ғалаба рапортига қўл қўйдилар. Она-Ватан тошкентлик миришкор «оқ олтин» усталаридан 415 минг тоннадан ортиқ дурдона қабул қилиб олди. «Зангори кема»ларнинг капитанлари пахта учун кураш қизиб кетган пайтларда бункерлардан кунига 10—12 процент миқдорида ва ундан ошириб пахта тўкдилар. Давлатга топширилган ҳосилнинг 83 процентдан ортиғи машиналарда териб олинганлиги область партия ташкилотининг қишлоқ хўжалигини комплекс асосда механизациялаштирилаётганлигининг, ташкилий-партиявий, оммавий ишлар, колхоз ва совхозлар, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг маҳорати, ғайрати, мардлиги ва юксак ташкилотчилигининг ёрқин ифодасидир. Эндиликда бутун куч ва техника воситалари олинган юксак социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажаришга қаратилган.

Шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари олдида шу кунларда ғоят муҳим вазифалар турипти. СССР янги Конституциясининг умумхалқ муҳокамаси даврида тўпланган тажрибаларни умумлаштиришимиз, улардан навбатдаги ишларимиз учун амалий хулосалар чиқариб олишимиз ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Олий Совети еттинчи сессиясида қилган доклади ва сўзлаган нутқини, СССРнинг янги Конституциясини ва сессия материалларини кенг пропаганда қилишимиз керак. Бу тадбирлар ҳар бир коллектив, хўжалик ва ташкилот олдида турган вазифаларни муваффақиятли адо этиш билан, меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини янада юксалтириш билан бевосита боғлаб олиб борилиши керак. Меҳнаткашларни ўнинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, социалистик мусобақани муттасил кенг авж олдиришга сафарбар қилиш — партия, совет ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим бурчидир. Партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида олиб борадиган оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларида КПССнинг раҳбарлик ролини, партия билан халқнинг бузилмас бирлигини, социалистик демократиянинг афзалликларини кўрсатишга алоҳида эътибор беришлари лозим. Бутун оммавий-сиёсий ва ташкилотчилик ишимиз совет халқини партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслаштиришга, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини, Совет Иттифоқининг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг халқаро майдондаги позицияларини мустаҳкамлашга ёрдам бериши керак.

Улуғ Ленин ғояларининг буюк тантанаси, мамлакатимиз ривожи, халқимиз фаровонлигини янада юксалтиришда янги зафарлар бизга ёр бўлаверсин!

ТАНИШИНГ: Ҳабиба Жўраева. У мавсумда ўз агрегати бункеридан 150 тонна пахта тўкиш учун курашмоқда. Ҳабибахон меҳнат қилаётган Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхози далаларида шу кунларда ҳам машина терими қизгин бораётир.

А. Мальцев фотолари.

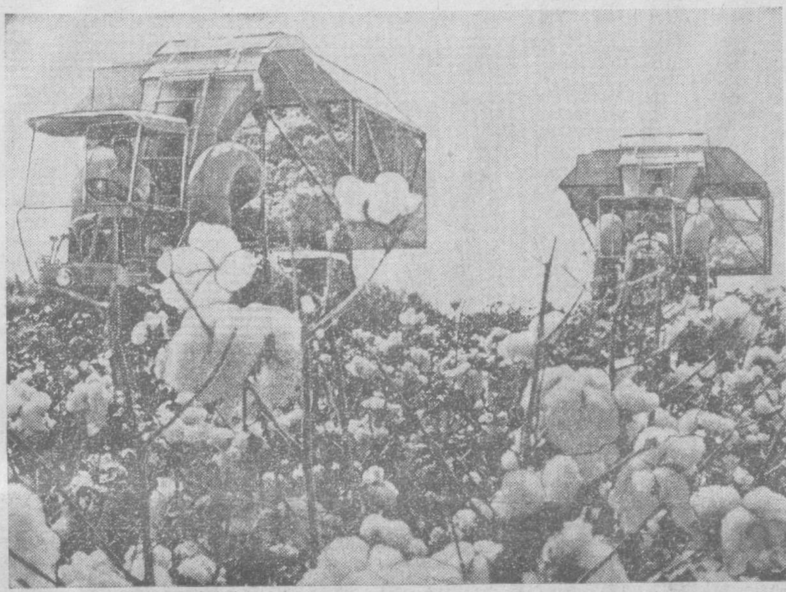

ИДЕОЛОГИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Тошкентда шаҳар идеология активининг КПСС Марказий Комитети 1977 йил октябрь Пленуми, СССР Олий Совети навбатдан ташқари сессияси иш якунларига ва идеология кадрларининг вазифаларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда қатнашган партия, совет, комсомол ходимлари, пропагандистлар ва сиёсий докладчилар, маданий-маориф муассасаларининг ходимлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг навбатдан ташқари сессиядаги доклади ва нутқларини, СССРнинг янги Конституциясини кенг пропаганда қилиш ва Асосий қонун лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси жараёнида орттирилган тажрибадан бу ишда фойдаланиш соҳасидаги ўз вазифаларини белгилаб олдилар.

Йиғилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев доклад қилди.

(ЎзТАГ).

Ташаббускор пахтакор рапорти

Илғор фан ютуқларига таянган, ғўза парвариши агротехника усулларини йил сайин такомиллаштириб бораётган деҳқонлар пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Янги-янги марраларни эгалламоқдалар. Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг моҳир бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам ана шундай ташаббускор пахтакорлардан ҳисобланади. У бир неча йилдан буён юқори ҳосил етиштириб келмоқда. Ўтган йили ҳар гектардан 55 центнердан ошириб хирмон кўтарган эди.

Шу йил эрта баҳорда бригадир Кан О Нам янги ташаббус билан чиқди. Ўзининг ҳосилдор ерларини бошқа бригадага қолдириб, кам ҳосил оляниб келинаётган бригадага бошлиқ бўлиб ўтди. Дастлабки кунданоқ дала ишлари қизитиб юборилди. Ҳар бир агротехника тадбири ўз вақтида ва пухта амалга оширилди. Чигит экиш, ғўза парвариши ва йиғим-терим ишлари ғоят уюшқоқлик билан ўтказилди. Техника воситаларида юқори унум билан фойдаландилар. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юборган, СССРнинг янги Конституциясидан руҳланган бригада аъзолари социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. 200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 51,7 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Давлатга пахта топшириш юзасидан белгиланган икки йиллик план бир йилда ортиғи билан бажарилди. Машина терими плани 180 процент қилиб адо этилди. «Зангори кема»лар билан мўлжалдаги 505 тонна ўрнига 906 тонна пахта терилди. Азамат механизаторлардан Турсунбой Абдураимов, Батал Нуриев, Тўлабой Рўзиев, Рихсибой Ширинов ўртоқлар 180—280 тоннадан пахта териб бердилар. Терилган пахталарни қабул пунктларига пешма-пеш етказиб беришда транспорт-трактор ҳайдовчиларидан П. Пўлатов, П. Жумабоев, Ҳ. Турдибоев ўртоқлар, айниқса, ғайрат кўрсатдилар.

— Ҳали даламизда ҳосил бор, — дейди бригадир Кан О Нам, — Биз давлатга кам деганда яна 35 тонна пахта териб топширамиз.

Ҳурмат ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар область ҳурмат тахтасига ёзилади:

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАН:

«Правда» колхози — раиси — Югай Григорий Борисович, партия ташкилоти секретари Утамалиев Абдулазиз.

«Ленинский путь» колхози — раиси — Эм Терентий Васильевич, партия ташкилоти секретари — Файзуллаев Жамшид.

«Узбекистон» колхози — раиси — Цой Август Романович, партия ташкилоти секретари — Турсунов Саидвали.

«Политотдел» колхози — раиси — Хван Ман Гим (Тимофей Григорьевич), партия ташкилоти секретари — Пак Ден Ен (Василий Семенович).

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАН:

«Победа» колхози — раиси — Пак Николай Иванович, партия ташкилоти секретари — Калтурсунов Турсун.

«Ленинград» колхози — раиси — Пак Владимир Иванович, партия ташкилоти секретари — Абдурамановов Мусурмонқул.

«Заря коммунизма» колхози — раиси — Хан Валентин Андеевич, партия ташкилоти секретари — Пер-шеев Қозоқбой.

Ленин номли колхоз — раиси — Ким Владимир Николаевич, партия ташкилоти секретари — Абдукаримов Шокир.

Энгельс номли колхоз — раиси — Ким Владимир Семенович, партия ташкилоти секретари — Турсунов Шамантой.

«Москва» колхози — раиси — Шубладзе Исмоил Муродович, партия ташкилотининг секретари — Наумченко Владимир Ильич.

Свердлов номли колхоз — раиси — Юнусов Иброҳим Юнусович, партия ташкилоти секретари — Бойботиров Тиловқобил.

Киров номли колхоз — раиси — Коржаулов Нуртали, партия ташкилотининг секретари — Одилбеков Жўра.

Волков номли совхоз — директори — Назиров Зоид, партия ташкилоти секретари — Қуролбоев Тухтабек.

«Коммунизм» совхози — директори — Чахалов Аладдин, партия ташкилоти секретари — Сохиев Пўлат.

Киров номли ўқув хўжалиги — директори — Каримов Рустам, партия ташкилоти секретари — Муртазоев Маҳкам.

«УзССР беш йиллиги» совхози — директори — Зокиров Саидикром Пардаевич, партия ташкилоти секретари — Хўжақулов Абдуолим.

ПИСКЕНТ РАЙОНИДАН

«Гулистон» колхози — раиси — Ҳайдаров Ислиддин партия ташкилоти секретари — Умаров Суюнбой.

Калинин номли колхоз — раиси — Авазов Муносиб, партия ташкилоти секретари — Ҳайдаров Муҳиддин.

Тельман номли колхоз — раиси — Норматов Тўлқин, партия ташкилоти секретари — Душаев Умурзоқ.

ҚАСБДОШЛАР ЁРДАМ ҚИЛИШДИ

Ангрен шаҳарсозлик бошқармасининг коллективи СССРнинг янги Конституциясини йиллик топшириқни бажариш билан нишонлади. Тўққиз ой ичида шаҳар аҳолисига 23 минг квадрат метр уй-жой қуриб берилди. Бунда А. Мустафина, Е. Фриш, Л. Панкратова, В. Тишкин бошлиқ илғор қурилиш бригадаларининг хизмати катта. Бошқарма составига кирувчи йирик панелли уйсозлик заводининг ходимлари уларга дуруст ёрдам бердилар. Завод ходимлари корхонанинг лойиҳадаги қувватини муддатидан илгари ўзлаштирдилар. (ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

ТОШКЕНТ грампластинка заводи парткомига беш йилликнинг икки йиллик планлари бажарилганлиги тўғрисида бир вақтнинг ўзида ўттизта рапорт топширилди. Бу рапортларга прессчилардан О. Борецкая, В. Лагуткина, С. Романова, Г. Журавлёва ва корхонанинг бошқа илғорлари имзо чекканлар. Улар СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинганидан руҳланиб, йил охиригача ярим йиллик топшириқни бажаришга бел боғладилар. Ишлаб чиқариш илғорларига тенглашишга интилаётган корхона коллективи юбилей йилида пландан ташқари 161 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. (ЎзТАГ).

„Оқ олтин" хирмонига

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 12 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Йиллик планга нисбатан процент ҳисобида.

(Биринчи устун — районлар: иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан машиналарда бир кунда; бешинчи устун — мавсум бошидан буён).

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ	0,59	112,30	0,48	126,21
БУКА	0,73	105,58	0,57	113,43
ЧИНОЗ	1,01	105,37	1,18	104,73
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,52	104,16	0,32	120,98
УРТА ЧИРЧИҚ	1,14	101,44	0,77	110,42
ПИСКЕНТ	0,51	101,30	0,21	100,76
Янгийўл	1,50	97,26	1,56	85,91
Оққўрғон	1,70	95,45	1,57	93,67
Бекобод	1,40	90,93	1,38	87,82
Область бўйича:	1,04	101,14	0,89	105,01

СИЁСИЙ АДАБИЁТ НАШРИЁТИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти Конституция Комиссиясининг Раиси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституцияси (Асосий қонуни) лойиҳаси ва унинг умумхалқ муҳокамаси якунлари тўғрисида»ги доклади текстини ҳамда тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида сўзлаган нутқлари текстини алоҳида брошюра қилиб чоп этди.

Брошюра кўп нусҳада нашр этилди.

(ТАСС).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ОҚҚЎРҒОН. Ҳамид Олимжон номли колхоз далаларида иш қизғин. Бригадалар бирин-кетин маррага етиб келмоқда. Мусобақада Қодир Суяров бошлиқ бригада аъзолари олдинда бормоқда. Деҳқонлар ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдамида териб олиш учун ҳаракат қиляпти. Механизаторлар ҳам ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар. Эшпўлат Абдурахмонов, Нозир Рихсибоев сингари «зангори кема» капитанларининг ғайрати туфайли кунига йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида «оқ олтин» топширилмоқда.

Т. ЗОКИРОВ.

БЕКОБОД. Райондаги «Победа» колхози, «Авангард», 4—«Далварзин» совхозларида терим агрегатлари тўла қувват билан, унумли ишлаб турибди. Ҳар бир механизатор кундалик топшириқни ошириб бажаряпти. Хўжалик маъмурияти илғорларнинг тажрибаларини кенг оммалаштириш билан бирга пешқадам механик-ҳайдовчиларни ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантиришга катта эътибор бераётир.

А. ХАМЗАЕВ, К. РАҲМОНБЕРДИЕВ, К. МАВЛОНОВ.

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ НАШР ЭТИЛДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида 1977 йил 7 октябрда қабул қилинган Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституцияси (Асосий Қонуни)ни алоҳида брошюра қилиб босмадан чиқарди.

Брошюра кўп нусҳада нашр этилди.

(ТАСС).

МИЛЛИОНЛАРНИНГ БАХТ ҚОМУСИ

КОММУНИСТЛАР, КОМСОМОЛЛАР, БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАР ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ДОКЛАДИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

ЮКСАК АКТИВЛИКДА

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта зали одамлар билан гавжум. Партия сиёсий маорифи шохобчасининг уч звеноси тингловчилари бу ерга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Конституция комиссиясининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик республикалари Иттифоқининг Конституцияси (Асосий Қонуни) лойиҳаси ва унинг умумхалқ муҳокамаси якунлари тўғрисида»ги докладини ўрганган дастлабки машғулотга йиғилдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил октябрь Пленуми, СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси материаллари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг сермазмун, ёрқин доклади меҳнаткашларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшди. Докладда СССР янги Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиш вақтида совет халқи изҳор қилган фикрлар тўла мужассамлашгандир. Бутун меҳнаткашларнинг дилидаги гаплар докладда тўлақонли акс этганди. Бу эса тингловчиларнинг ҳис-ҳаяжонларида, чеҳраларида яққол сезилиб турарди.

Дарсни бирлашма партия сиёсий маорифи кабинетининг мудири Р. Пономарёва олиб борди. У коммунистик қурилиш истиқболини очиб берадиган СССР янги Конституцияси лойиҳаси бутун меҳнаткашлар томонидан якдиллик билан маъқулланганлиги ҳақида сўзлади.

— Асосий Қонун лойиҳаси,— деб давом этди нотиқ, —Совет ҳукуматининг олтмиш йиллик ривожининг умумлашган якунидир. Конституция лойиҳаси тўрт ой давомида умумхалқ муҳокамасида бўлди. 140 миллиондан ортиқ граждан бу муҳокамада қатнашди. Конституция эл орзусидаги бахт Қомусидир. У ғалабаларимизни, эзгу орзу ва умидларимизни ифодалайди, бизнинг ҳуқуқларимиз ва вазифаларимизни тўғри белгилайди, у эришилган натижаларни мустаҳкамлаб, коммунистик қурилишни янада кенгайтириш истиқболини очиб беради.

Ҳақиқатан, лойиҳа муҳокамасида жойларда меҳнаткашларнинг бир ярим миллионга яқин йиғилишлари бўлиб ўтди. Йиғилишлар номидан, якка тартибда кўплаб хатлар келди. Шу асосда Конституция комиссияси тузатишларни синчиклаб ўрганиб, лойиҳанинг 110-моддасига ўзгартишлар киритишни ва битта янги модда қўшишни тавсия этди.

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси аҳли ҳам лойиҳани муҳокама қилишда актив қатнашди. Конституция лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилган кунларда коллективнинг меҳнат ғайрати янада ўсди. Май Пленуми қарорларидан руҳланган коллектив йил охиригача планда кўрсатилганидан 45 минг тонна кўп минерал ўғит ишлаб чиқарамиз, деб оширилган мажбурият олди. СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси арафасида бу оширилган мажбурият зиёдаси билан адо этилди. Энди пешқадам корхона аҳли юбилей олди социалистик мусобақасини қизитиб, йил охиригача пландан ташқари ишлаб чиқарилган маҳсулот ҳажмини янада кўпайтиришга, яъни ҳаммаси бўлиб 50 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқаришга сўз берди.

Кимёгарлар аппаратчи СССР Олий Советининг депутати В. А. Васильевани сессияга кузатар эканлар, ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун деган олий мақсадни акс эттирган Асосий Қонун лойиҳасини якдиллик билан маъқуллашни наказ берган эдилар. Шу билан бирга сессия кунларида яна ҳам унумли ишлашга сўз беришган эди. Коллектив ўз сўзининг устидан чиқди. Ана шу юксак кўтаринки руҳ бутун машғулот давомида сезилиб турди.

— Янги Конституцияда меҳнаткашларнинг соғлиғини сақлаш, дам олиш ҳақида мисралар бор,— дейди ускуналаш бўлимининг инженери С. Носкович.— Биз аввало, партия ва ҳукуматимизнинг бундай ғамхўрликларидан ниҳоятда миннатдормиз. Ҳар йили ишлаб чиқариш бирлашмамиз ишчи-хизматчилари учун минглаб квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилмоқда. Меҳнаткашларнинг самарали меҳнатдан сўнг дам олишлари учун барча шароитлар муҳайё қилинган. Ўз дам олиш уйимиз, профилакторий, болалар учун санаторий, пионер лагери, Сирдарё дарёси қирғоқларидаги серманзара табиат қўйнида балиқчилар ва овчилар уйи бор. Ҳозир Чорвоқ сув омбори зонасида пансионат бунёд этилаяпти. 9 та болалар боғчаси кичкинтойларимизга бериб қўйилган. Фақат социалистик жамиятдагина инсон шундай иззат-ҳурматда бўлиши мумкин. Янги Конституцияда эса меҳнаткашларнинг соғлиғини сақлаш, дам олишлари учун янада кўпроқ имкониятлар яратилиши акс эттирилган. Биз эса бу ғамхўрликка меҳнатимиз билан жавоб берамиз.

Машғулотда сўзга чиққан бўлим бошлиғи Д. Шевчук бизнинг мамлакатда меҳнат эҳтиёж эканлиги, меҳнат кишини улуғловчи факторлиги ва бу Конституцияда жуда тўғри талқин этилганлигини тўлқинланиб гапирди.

Ўзбекистон ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмали металлар комбинатида ҳам машғулотлар кўтаринки руҳда ўтди. Пропагандист Н. Ткаченко дарсга пухта тайёргарлик кўрди, материалларни чуқур ўрганиш билан бирга ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида қилган доклади ёзилган пленкани ҳам тайёрлаб қўйди. Бу эса машғулотнинг янада жонли ва қизиқарли ўтишига сабаб бўлди. Н. Ткаченко дарсда маҳаллий факт ва рақамлардан ҳам кенг фойдаланди.

Ғарбдаги қатор газеталар янги Конституциямизнинг СССРда демократиянинг тантана қилаётгани, гражданларнинг ва жамоат ташкилотларининг ҳуқуқлари ниҳоятда кенгайтирилаётганлигидан, уларнинг давлат сиёсатига таъсири ўсиб бораётганлигидан далолат бераётганлигини таъкидладилар. Капиталистик мамлакатлардаги баъзи бир газеталар эса янги Конституциянинг мазмунини бузиб кўрсатмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев докладида капитализм пропагандистлари ва идеологларининг шармандали уйдирмалари очиб ташланган. Пропагандист Н. Ткаченко чет элларда билдирилаётган фикрлар ва мулоҳазаларни тушунарли қилиб баён этди.

Машғулот ниҳоясида сўзга чиққан тингловчилардан Е. Попова, Г. Васильев, Х. Муродова ва бошқалар СССР янги Конституциясининг лойиҳасини қизғин маъқулладилар ва шунга жавобан барчани Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйи олдидан янада юксак унум билан ишлашга чақирдилар.

Умуман, Чирчиқ шаҳар партия, комсомол сиёсий маорифи, иқтисодий таълим системасида ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида қилган доклади зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда.

— Гарчанд партия ва комсомол сиёсий маорифи системасида мазкур темага учта машғулот ажратилган бўлсада, сессия материалларини пропаганда қилиш давом этаверади,— дейди шаҳар партия комитети ҳузуридаги сиёсий маориф кабинетининг мудири Т. Филиппова,— шаҳардаги 1962 агитатор, 984 сиёсий ахборотчи, 277 сиёсий докладчи, 191 сиёсий ташкилотчи бу ишга жалб этилган. Идеология ходимлари учун лекциялар, семинарлар ўтказиш кўзда тутилган.

Б. ПЎЛАТОВ.

11-«Висотстрой» трести 17-қурилиш бошқармасининг комплекс бригадаси коллективи шу кунларда Тошкент почтамтининг янги биносини бунёд этишда ишламоқда. Бунёдкорлар СССР янги Конституциясидан руҳланиб ишни кун сайин жадаллаштиришяпти. Суратда: бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Қорабоев бошлиқ Ҳ. Қорабоев (чапдан тўртинчи) бир группа бригада аъзолари билан ўзаро суҳбатлашмоқда.

Розия Илёсова Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг илғор ва тажрибали ишчиларидан ҳисобланади. Корхонада унинг таълимини олган шогирдлари кўп. Ушбу суратда моҳир қандолатчини ўз шогирди Лариса Биковага илғор иш усулларини ўргата ётганда кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотолари

НОВАТОРЛАР ҲИССАСИ

«Ташкентводстрой» трести бунёдкорлари областимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар янги ерлар очишяпти, оби-ҳаёт йўлларини қуришмоқда, экин майдонларини капитал текислашяпти. Бинокорларнинг юбилей йили планини шараф билан бажариш учун олиб бораётган курашларида рационализаторлар ҳам актив қатнашмоқдалар. Бу тиниб-тинчимасларнинг қурилиш ишларини жадаллаштириш ва таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигигини ошириш юзасидан олиб бораётган изланишлари самараси кўнгилдагидек бўлмоқда.

Новаторлар шу йилнинг ўтган ойларида қатор қимматли таклифлар билан чиқдилар. Улардан трест рационализаторлик ва ихтирочилик бюросига ўттизга яқин таклиф тушди. Бу таклифларнинг йигирма бештаси амалга оширилди. Шу туфайли ҳар йили 360 минг сўмликдан кўпроқ давлат маблағини тежаш имкони туғилди.

Трест ижодкорлари шу кунларда ҳам кенг кўламда изланиш олиб боришяпти. Айниқса, СССР янги Конституциясининг қабул қилиниши уларнинг бу соҳадаги ғайрат-шижоатларини янада авж олдириб юборди. Янгилик ошиқлари ишлаб чиқаришнинг мавжуд бўлган янги-янги резерв ва имкониятларини ишга солиш, оғир операцияларни енгиллаштириш, иш маданиятини оширишга қаратилган ўнлаб темаларни ечиш устида ижодий фикр юритмоқдалар.

ДАМ ОЛИШ ҲУҚУҚИ

СССР Конституцияси меҳнат шароитларини яхшилаш ва қулайлаштириш, шу билан бирга ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш асосида оғир меҳнатдан бутунлай қутулишни назарда тутади. Ҳозирги кунда саноат соҳасида 130 га яқин поток ва автомат линиялари, 71 мингдан зиёд комплекс-механизация корхоналари, участка ва цехлари ишлаб турипти. Аввалги Конституция қабул қилингандан бери ўтган қирқ йил мобайнида меҳнат шароитимиз мисли кўрилмаган даражада яхшиланди. Бу мамлакатимизда шахснинг ҳар томонлама камол топишига имконият берди. Шунинг учун ҳам СССР гражданларининг дам олиш ҳуқуқи Конституция лойиҳасига ёзиб қўйилган.

Ҳозир мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари ўз бўш вақтларини кўнгилли ўтказмоқдалар. Бу борада айниқса туризм катта ёрдам бермоқда. Махсус ташкилотлар 142 миллиондан зиёд экскурсиячилар, дам олувчиларга хизмат кўрсатмоқда. Улар миллион-миллион ҳаваскор туристларга ёрдам бермоқдалар. Бир сўз билан айтганда эндиликда туризм мамлакатимизда дам олишнинг энг асосий воситаларидан бири бўлиб қолди.

Шу ўринда СССР Конституциясининг 41-моддасида айтилган гапларни келтириб ўтиш мақсадга мувофиқ бўлади. Бу моддада ҳар бир меҳнаткашга дам олиш ҳуқуқи гарантияланиши ҳақида сўз боради:

«СССР гражданлари дам олиш ҳуқуқига эгадирлар. Бу ҳуқуқ ишчи ва хизматчилар учун 41 соатлик иш ҳафтаси билан ҳамда бир қатор касблар ва ишлаб чиқаришлар учун қисқартирилган иш куни билан, тунги пайтларда қисқартирилган иш вақти билан; ҳар йили ҳақ тўланадиган отпускалар бериш билан, ҳар ҳафта дам олиш кунлари бериб туриш билан, шунингдек маданий-оқартув ва соғломлаштириш муассасалари шохобчаларини кенгайтириш, оммавий спортни, физкультурани ва туризмни ривожлантириш билан; истиқомат жойида дам олиш учун қулай имкониятлар яратиб бериш ҳамда бўш вақтдан оқилона фойдаланиш учун бошқа шароитлар яратиш билан таъминланади».

Кўриниб турибдики, Совет давлати дам олишга жуда катта ҳуқуқлар бермоқда.

Мамлакатимизда гарантияланган бу ҳуқуқдан муваффақиятли фойдаланиш учун кўпгина ишлар амалга оширилмоқда. Яна узоққа бориб ўтирмай туризмнинг ўзига қайтайлик. Республикамизда спортнинг ва дам олишнинг бу тури тобора оммавийлашмоқда. Айниқса, сув туризми мухлисларининг сафи кенгаймоқда. Чотқол дарёси азалдан туристларни ўзига тортиб келган. Яқин-яқингача Тошкентдек йирик шаҳарнинг ёнгинасида ана шундай қулай ва ажойиб дарё борлигига кўпчилик ишонмасди. Энди бу ерда Москва ва Ленинград, Киев ва Новосибирск, Минск ва Саратов туристлари турли мусобақалар ўтказмоқдалар.

Бундан йигирма йил илгари туризм шундай тез ривожланиши ҳақида ҳеч ким ўйламасди ҳам. Чунки имкониятлар йўқ эди. Ҳозир эса улар мавжуд. Мамлакатимиз экономикаси мустаҳкамланди, совет кишиларининг даромадлари кўпайди, дам олишга кўпроқ вақт ажратила бошланди. Ана шуларнинг ҳаммаси СССР янги Конституциясидан ўрин олган.

СССР янги Конституцияси мамлакатимиз тарихида яна бир янги даврни бошлаб беради. Бу давр буюк мақсад — коммунизм қуриш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган совет кишиларини янги-янги зафарлар ва тараққиёт чўққиларига олиб боради.

Ф. АЛИЕВ,
физика-математика фанлари кандидати, сув туризми бўйича биринчи разрядли спортчи.

РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМНИНГ БУЮК МАНИФЕСТИ

СОВЕТ халқлари тарихида улуғвор воқеа содир бўлди. СССР Олий Советининг навбатдан ташқари чақирилган VII сессияси шу йил 7 октябрда мамлакатимизнинг Асосий Қонуни — ривожланган социалистик жамият Конституциясини қабул қилди. СССРнинг янги Конституцияси Совет давлат тарихида янги давр бошланганлигидан, ижодкор халқимиз порлоқ келажак — коммунистик жамият сари шахдам қадам ташлай бошлаганидан дарак беради.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Конституция комиссиясининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев СССР Олий Советининг еттинчи сессиясида «СССР Конституцияси (Асосий Қонун) лойиҳаси ва унинг умумхалқ муҳокамаси якунлари тўғрисида» қилган сермазмун, программавий характерга эга бўлган, назарий ва сиёсий хулосаларга бой докладида халқимизнинг 60 йиллик давр ичида босиб ўтган шонли йўли, мамлакатимизда қарор топган ривожланган социалистик тузумнинг моҳиятини ҳар томонлама чуқур таҳлил қилиб берди. Л. И. Брежнев алоҳида уқтириб ўтдики, СССРнинг янги Конституцияси коммунистик жамиятни эмас, балки ривожланган бўлсада, ҳар ҳолда социалистик жамиятнинг Асосий Қонунидир. Шунинг учун унинг саҳифаларида «Ривожланган социалистик жамиятгина коммунистик қурилишга киришиш имконини яратиб беради» деган доно фикрлар ёзилган.

СССРнинг янги Конституцияси тарихий кунларда, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги арафасида қабул қилиниши бежиз эмас, чунки унинг саҳифаларида Октябрь ғояларининг тантанаси, Улуғ Лениннинг ривожланган, баркамол, етук социалистик жамият барпо этиш орқали коммунизм қуриш ишига бевосита ўтиш ҳақидаги фикрлари ўз ифодасини топди, босиб ўтилган шонли йўлимизга якун ясалди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасидан зўр шараф билан ўтди. Муҳокама даврида 140 миллион киши 400 минг таклиф ва мулоҳазалар билан қатнашиб, Конституция лойиҳасининг 110 моддасига аниқлик киритди. Бу эса бутун совет халқи СССР янги Конституциясининг ижодкори бўлганлигини яққол кўрсатади ва бутун дунё олдида социалистик умумхалқ демократиясининг тантанасини намойиш қилди.

СССР Конституцияси лойиҳасига киритилган ўзгартишлар ва қўшимчалар хилма-хил бўлиб, улардан энг муҳими совет жамиятининг социал-синфий негизини белгилаб беришга қаратилган аниқликлар алоҳида эътиборга сазовордир. Совет тузумининг социал асосини ишчилар ва деҳқонлар синфининг ҳамда халқ зиёлилари ташкил этишини Леонид Ильич Брежнев ўз докладида илмий жиҳатдан атрофлича таҳлил қилиб берди.

Ўтган қирқ йил ичида жамиятимизнинг иқтисодий асоси ва сиёсий системасида содир бўлганидек, унинг синфий структурасида ҳам туб ўзгаришлар рўй берди. Эндиликда ишчилар синфи жамиятнинг асосий кўпчилигини ташкил этади ва унинг сони қарийб олти марта кўпайиб, аҳолининг иккидан — уч қисмига етди. Ишчилар синфи энг илғор ва энг онгли, уюшқоқ синф сифатида жамиятда яшовчи барча синф ва социал гуруҳларни ўз атрофига жипслаштириб, уларга ғоявий раҳбарликни давом эттирмоқда. Ана шунинг учун ҳам совет халқининг ҳамма қатламлари ишчилар синфининг ғоясини қабул қилганлигидан ва унинг изидан, йўлидан борганликларидан, ишчилар синфининг диктатураси тарзида пайдо бўлган Совет социалистик давлат, эндиликда халқимизнинг социал бирлигини ифода этувчи умумхалқ давлати сифатида намоён бўлмоқда.

СССР янги Конституцияси ижодий марксизм-ленинизмнинг буюк тарихий ҳужжати бўлиб, унда совет жамиятининг 40 йил мобайнида босиб ўтган тараққиёт босқичлари ва миллий давлат қурилиши соҳасида эришган улуғвор ғалабалари назарий жиҳатдан умумлаштириб берилган.

Ватанимиз тарихи шонли ғалабаларга бой. Уларнинг ҳар бири Совет давлатининг Асосий Қонунида ўз ифодасини топган. РСФСРнинг 1918 йилги ва СССРнинг 1924 йилги Конституциялари социалистик демократиянинг олий тури бўлган пролетариат диктатураси давлатининг барпо этилганлигини қонуний мустаҳкамлаган ва жаҳон тарихида биринчи марта халқларнинг тенг ҳуқуқлиликка асосланган эркин иттифоқи, кўп миллатли федератив давлат ташкил топганлигини ўз саҳифасида акс эттирган тарихий ҳужжат сифатида машҳурдир. СССРнинг 1936 йилги Конституцияси қабул қилинган пайтда мамлакатда социализм асосларини қуриш эндигина тугалланган эди. Шунинг учун ҳам мазкур Конституция социализм ғалаба қилган мамлакатнинг Асосий Қонуни бўлиб тарихга кирди. Ўшандан бери қирқ йилдан ортиқ вақт ўтди. Мамлакатимизда социализм узил-кесил ғалаба қозонди ва жаҳон социалистик системаси ташкил топди.

СССР янги Конституцияси мамлакат ичкарисида ҳам, халқаро миқёсда ҳам рўй берган жуда катта ўзгаришларни ифода этиб, Совет Иттифоқи тараққиётнинг олий босқичига—етук, баркамол, ривожланган социалистик жамият ва унга мос келадиган сиёсий тузум—умумхалқ давлати барпо этилган босқичга ўтганлигини қонуний жиҳатдан мустаҳкамлади.

Леонид Ильич Брежнев асосли равишда таъкидлаб ўтганидек, «Қудратли, илғор индустрияга, юксак даражада механизациялаштирилган йирик қишлоқ хўжалигига таянувчи социалистик жамиятнигина ривожланган жамият деб аташ мумкин, албатта».

СССР Конституциясида ўз ифодасини топган ривожланган социалистик жамиятнинг характерли хусусияти совет турмуш тарзида ўз аксини топди. Социализм — бу кризисларсиз, экономикаси мунтазам равишда ривожланиб бораётган, ҳақиқий озодлик, реал инсонпарварлик жамияти бўлиб, унинг асосий бойлиги — меҳнат кишиси, унда ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун, унинг барча орзулари рўёбга чиқаётган, муҳайё бўлаётган жамиятдир. Шунинг учун ҳам СССР Конституциясида «Ҳар бир кишининг эркин камол топиши — ҳамманинг эркин камол топиши шартидир» деган коммунистик идеалга мувофиқ гражданларнинг ўз ижодий кучларини, қобилиятларини ҳар томонлама камол топтириш мақсад қилиб қўйилганлиги алоҳида таъкидланади.

СССР Конституциясида ўз аксини топган социалистик турмуш тарзининг афзаллиги шундан иборатки, бизнинг мамлакатда ишлаб чиқариш қурол ва воситалари умумхалқ мулкчилигига асосланган социалистик иқтисодий система тўла ҳукмронлик қилади.

Ўтган 60 йиллик давр ичида СССР экономикасида туб ўзгаришлар юз берди. Саноат маҳсулоти 225 марта ва миллий даромад эса 103 марта ошиб, ҳозирги кунда икки триллион сўмдан ортиқ маблағни ташкил этади. СССР миллий даромадининг 60 проценти давлат бюджети орқали тақсимланади. Унинг учдан бир қисми маориф, соғлиқни сақлаш ва социал таъминотни маблағ билан таъминлашга йўналтирилган бўлиб, бу ижтимоий истеъмол фондини ташкил этади. 1977 йилда социал маданий тадбирларга давлат 83,9 миллиард сўм; шундан маорифга 34,8 миллиард, социал таъминотга 33,9 миллиард, соғлиқни сақлашга 12 миллиард сўм сарфлаши мўлжалланган. Ўнинчи беш йилликда ижтимоий истеъмол фонди 525 миллиард сўмга етади ва у совет кишисининг моддий ҳамда маънавий эҳтиёжларини тўла қондириш учун сарфланади. Бу эса СССР Конституцияси текстига инсоният тарихида биринчи ўлароқ оила давлат муҳофазасига олинади, деган янги моддани киритиш имкониятини берди. Ижтимоий истеъмол фондидан ўртача тўрт кишидан иборат бўлган совет оиласи жон бошига 382 сўм ҳисобидан йил давомида ҳаммаси бўлиб давлатдан турли тўламлар, имтиёзлар ва нафақалар эвазига 1 минг 528 сўм миқдорида қўшимча даромад олади.

Бу мамлакатимизда мавжуд бўлган болалар боғчалари ва яслиларидаги ўн икки миллион гўдакларнинг тарбияси учун давлат ҳисобидан жон бошига 460 сўм, 46 ярим миллион мактаб ўқувчиларининг билим олишлари учун киши ҳисобига 160 сўм, 13 миллионга яқин махсус ўрта ва олий ўқув юртлари талабаларини ўқитиш учун ҳар бир студентга 654 сўмдан бир минг сўмга қадар сарф қилинадиган харажатларни давлат бюджети зиммасига олиш демакдир. Мамлакатимизда яшаб турган 46 миллион пенсионерларга ва вақтинча иш қобилиятини йўқотганларга ажратилган маблағ 34 миллион сўмни ташкил этади. Совет Иттифоқида кишиларнинг соғлиғини сақлаш давлат зиммасига олинган. Ўтган тўққизинчи беш йилликда 60 мингдан ортиқ касалхоналар, поликлиника ва амбулаториялардаги олти миллиондан зиёд медицина ходимларини самарали меҳнат қилишлари учун эллик миллиард сўм сарф қилинди. Натижалар ёмон эмас. Ўртача яшаш муддати қарийб икки марта узайди ва 70 ёшга етди.

Совет кишиларининг турмуш шароитларини тубдан яхшилаш, уларга маиший хизмат кўрсатиш ишларини янада ривожлантириш мақсадида давлат бюджетидан ажратилган маблағлар тўққизинчи беш йилликка нисбатан 7 марта ортади ва 6,3 миллиард сўмни ташкил этади. Совет ҳокимияти йилларида 3,2 миллиард квадрат метр уй-жой қурилган бўлса, шунинг ярмидан кўпроғи охирги ўн йил ичида барпо этилди. 1977 йилда 110 миллион квадрат метр уй-жой қурилиши кўзда тутилади. Бу эса 1936 йилга нисбатан қурилиш суръати қарийб 8 баробар ошганлигини билдиради. Ўнинчи беш йилликда ҳаммаси бўлиб 500 миллион квадрат метр уй-жой қурилиши кўзда тутилган. Бу эса гражданларни уй-жой билан таъминлашни Конституция йўли билан гарантиялаш ва уни давлат ва кооператив органлари зиммасига юклаш имкониятини беради. Бундай улуғвор иш фақат Совет воқелиги шароитида тарихда биринчи марта амалга оширилаётганлигини алоҳида уқдириб ўтмоқ лозим.

ДЕПУТАТЛАР ТЕРИМ МАВСУМИДА

КЕЙИНГИ йилларда Советлар фаолиятини ҳар томонлама ривожлантириш ва унинг ишлаб чиқаришдаги ролини оширишга алоҳида аҳамият берилянти. Шу туфайли жойлардаги маҳаллий ҳокимият вакиллари кундалик турмушда тобора активроқ қатнашмоқдалар.

Қишлоқ Советимиз депутатлари томонидан олиб борилаётган ишлар мисолида ҳам буни кўриш мумкин. Унинг территориясида жойлашган Куйбишев номли колхоз ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг ўсиб боришида 70 халқ вакилининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Бевосита далаларда тер тўкиб фидокорлик намуналарини кўрсатаётган, катта ташкилотчилик ролини ўйнаётган вакилларимиз кўпгина. Абдувойид Мирсаидов, Ғафур Тожибоев каби жонкуяр кишиларимиз пахтачилик бригадаларига моҳирлик билан раҳбарлик қилмоқдалар. Уларнинг ташаббускорлиги туфайли бу бригадаларда комплекс механизация ва илғор техниканинг сўнгги ютуқлари дадиллик билан жорий қилинмоқда. Тотувлик, ҳамжиҳатлик билан иш қурилиши план ва социалистик мажбуриятларни ҳамма вақт ортиғи билан бажариш имконини бераяпти.

Қишлоқ Совети қошида мутахассис ва колхозчилардан иборат кўпгина доимий комиссиялар ишлаб турибди. Улар жойлардаги камчиликларни ўз вақтида тугатишда фаолият кўрсатиб, хўжаликка катта иқтисодий фойда келтиришаётир.

Яқинда Ҳасанбой Маҳмудов бошлиқ қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссиянинг текшириш натижаси ҳам кўнгилдагидек бўлди. Унинг аъзолари терим мавсумида техника воситаларидан тўлиқ фойдаланиш ва дағал хашак жамғариш юзасидан бўлим ва бригадаларни назоратдан ўтказишди. Бу муҳим мавсумий ишлардаги айрим нуқсонлар кўрсатиб берилди. Натижада улар тезда бартараф этилди.

Шу ўринда тўққиз кишилик бу доимий комиссия аъзоларининг қишлоқ Совети ижроия комитети ва колхоз правлениесига бераётган ёрдамини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. У Ким Валентин, Х. Миржамолова ва Х. Юнусова каби актив депутатлардан ташкил топиб, бутун мавсум давомида ибратли ишларга бош қўшиб келмоқда.

Бу йилги пахта йиғим-терими мавсумига қишлоқ Совети депутатлари алоҳида тайёргарлик билан қадам қўйишди. Аввало далаларда тер тўкаётган миришкор деҳқонларимизга бир қатор қулай шарт-шароитлар яратиб бериш тадбирлари кўрилди. Мавжуд бригадаларнинг ҳаммасидаги дала шийпонлари плакат ва стендлар билан безатилди. Газета-журналларнинг янги сонлари мунтазам етказиб турилди. Ҳар қайси шийпонда бригаданинг план ва социалистик мажбуриятларини ифода этувчи кўрсаткичлар осиб қўйилди. Колхозчилар тушликни дала шийпонида қилиб, ҳордиқ чиқаришаяпти.

Ташкилот ва корхоналар дала шийпонларини қуриш ва қайта жиҳозлашда бизга яқиндан кўмак беришди.

Маданий-маиший хизмат кўнгилдагидек йўлга қўйиляпти. Далада кўчма савдо ва маиший хизмат кўрсатиш ташкил этилган. Санъат коллективлари ва турли бадиий ҳаваскорлик тўгаракларн дала меҳнаткашлари меҳмони бўлишади.

Пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган хотин-қизлар меҳнатини ҳар томонлама рағбатлантириш, уларга зарур шарт-шароитларни яратиб беришга партия-ҳукуматимиз алоҳида эътибор бермоқда. Уларнинг меҳнатини янада унумлироқ қилиш учун бизда ҳам ҳар йили асосийлардан ташқари қўшимча кўчма болалар боғчалари ташкил қилинади. Бу йил ҳам ҳамма бригадаларда ана шундай болалар боғчалари иш бошлаб юборди. Уларга малакали мутахассис тарбиячилар тайинланди.

Депутатлар билан ҳамкорликда хўжаликда социалистик мусобақани авж олдириш тадбирларини ишлаб чиқдик. Уларни амалга ошириш натижасида ҳар бир бўлим, бригада ва механизаторлар орасида ўзаро беллашув бошлаб юборилди. Ғолиблар пул ва бошқа қимматбаҳо мукофотлар билан рағбатлантириляпти. Мусобақа шартларининг бажарилиши мунтазам текшириб бориляпти. Иш суръати кун сайин ошаётганлиги туфайли кунига колхоз бўйича 8—9 процентга етказиб ҳосил топширилмоқда.

Қишлоқ Советининг йиғилишида депутатларимиз юбилей йилида алоҳида масъулият билан ишлаш ва йиғим-теримда шахсий ўрнак кўрсатиш мажбуриятини олган эдилар. Жумладан, район Советининг депутати Очил Матқулов ва қишлоқ Советининг депутати Абдувойид Мирсаидовлар гектаридан 50 центнерлик ҳосил кўтариш, пахтанинг асосий қисмини юқори сортларда топширишга сўз беришганди. Планларини аллақачон дўндириб, мажбурият ҳисобига ҳосил топшираётган бу бригадаларнинг шу кунлардаги жадал суръати ўз сўзлари устидан шараф билан чиқишларидан далолат беряпти.

Қ. Ризоқулов, С. Имомбоев ва Қ. Мирзажамолов каби коммунист депутатларимиз ҳам социалистик мусобақада олдинги каторларда бормоқдалар. Бу йилги мавсумда 150 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилган ушбу «дала гвардиячилари» хирмонга баракали ҳисса қўшишмоқда.

Бу йил Куйбишев номли колхоз аъзолари 850 гектар пахта, 240 гектар каноп, 310 гектар шоли ва полиз экинларидан ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштиришга қатъий бел боғлашган. Қишлоқ хўжалиги ва умуман колхоз турмушининг ҳамма соҳаларида фаол қатнашаётган қишлоқ Совети депутатлари ҳам ўз фаолиятлари билан бу ютуққа муносиб ҳисса қўшадилар.

Т. ЭСОНБОЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Пахтаобод қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

СУРАТЛАРДА: [юқорида] Бўка районидаги «Коммунизм» колхози бош агрономи Ҳ. Шодмонов, механизатор О. Ҳасанов ва бригада бошлиғи Ф. Абдуллаев ўртоқлар. Пахта тайёрлаш планини ошириб бажарган бу хўжаликда мажбурият ҳисобига ҳосил топширилмоқда. [Пастда] далаларда машина терими. Ж. Тўраев фотолари.

ХИРМОН БАРАКАСИ

Қалин тушган тонгги шудринг ҳали далаларни тарк этмаган. Дарахтларнинг пастки барглари сарғайиб, ерга тўкилмоқда. Бу хазонрезгининг бошланаётганлигидан хабар бериб турипти.

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхози далаларидамиз. Колхозчилар барча куч ва техника воситаларини пешона тери эвазига етиштирилган мўл ҳосилнинг сўнгги қисмини нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишга қаратишган. Кечки экинлар ичида помидор бироз «нозикроғи». Совуққа чидамсиз. Шунинг учун ҳам деҳқонлар помидор ҳосилини йиғиштириб олишяпти. Ҳозиргача колхоз бўйича ҳар гектар майдондан 270 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Ҳосилдорлик, айниқса, Зуҳур Юсупов етакчилик қилаётган бригадада юқори бўлди. Бу бригада сабзаваткорлари ҳар гектар майдондан 350 центнерга етказиб хирмон кўтаришди.

— Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда юбилей йилида ҳосилдорлик ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига беш центнердан ошди, — дейди колхоз раиси Қўчқор ака Умаров. — Органик ва минерал ўғитлардан ўз вақтида фойдаланиш, бир майдондан икки маробата ҳосил олиш эришаётган ютуқларимизнинг бош омилидир.

Дарҳақиқат, бир майдондан икки маротаба ҳосил олиш тажрибаси хўжаликда йилдан-йилга кенг қўлланилмоқда. Бу йил 187 гектар майдонга иккинчи маротаба кечки экин экилди. Ҳозир далаларда картошка, сабзи, карам етилиб турибди. Яқин кунлар ичида бу хилдаги кечки сабзавотларни йиғиштириб олиш жадал бошлаб юборилади. Кечки экинлар ҳисобига яна эл дастурхонига 1,5 минг тонна турли-туман сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш кўзда тутиляпти.

Хўжаликда эртаки экинлардан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. 70 гектар майдонга экилган картошкадан 146 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Эртаки карам ҳосилдорлиги 290 центнерни, бодринг ҳосилдорлиги эса 165 центнерни ташкил этди. Ҳар гектар майдондан йиғиштириб олинган пиёз эса 17 тоннага тўғри келди. Эртаки экинлар ҳисобига шаҳарликларга 4200 тонна сабзавот маҳсулотлари тортиқ этилди.

Хўжалик боғбонлари, соҳибкорлари эришган ютуқлар ҳам мақтовга лойиқ. Улар икки йиллик план миқдорида мева ва узум тайёрлашдир. Ҳар гектар олма боғидан олинган ҳосил пландаги 130 центнер ўрнига 280 центнерга етказилди.

Айни кунларда колхоз далаларида етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш билан бир қаторда келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирланмоқда. Шу мақсадда ерларга 1978 йил ҳосили учун август пиёзи сепиб қўйилди. Ҳозир бу экинни суғориш ишлари ҳам жадал олиб бориляпти. Ҳосилдан бўшаган ерларга маҳаллий ўғит чиқарилмоқда. Бу тадбирни амалга оширишда механизаторлардан Рашид Мажидов, Муродхон Файзихонов, Толиб Отажоновлар алоҳида намуна кўрсатишяпти.

Йиллик планни муддатидан илгари бажариб, мажбурият ҳисобига маҳсулот сотаётган «Партия XX съезди» колхози аъзолари меҳнат кўтаринкилигини янада ошириб юборишди. Улар КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларини, тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси материалларини зўр қизиқиш, катта эътибор билан ўрганишяпти. Шу Пленумда бахтимиз Қомуси СССР Конституциясининг қабул қилиниши колхозчилар ғайратига-ғайрат қўшяпти. Мамлакатимиз Асосий Қонунида баён қилинган қоида ва хулосаларни фахрланиш туйғуси билан кутиб олинмоқда. Бахт китобида совет кишисига кўрсатилаётган бекиёс ғамхўрлик, ҳурмат ва эътиборга жавобан деҳқонлар келгуси йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ҳосилдорлигини ошириш чораларини белгилашмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ТИНЧЛИК ВА ТАРРАҚҚИЕТ УЧУН КУРАШНИНГ ОЛДИНГИ САФЛАРИДА

СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинганлиги қизғин маъқулланаётганлиги тўғрисида планетамизнинг ҳамма қисмидан хабарлар келиб турибди. Бу хабарларда СССР Олий Совети навбатдан ташқари еттинчи сессиясининг қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг сессияда қилган доклади жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилади.

ГДР Министрлар Советининг раиси **В. Штоф** бундай деди: биз Конституция қабул қилиниши билан Совет дўстларимизни табриклаймиз. Ўртоқ Л. И. Брежнев бу Конституцияни коммунизм қурилишининг янги қудратли қуроли, деб таърифлаб берди. Бу Конституция Ленин партияси раҳбарлигидаги Совет Иттифоқининг ер юзида инсоният тараққиёти ва тинчлик учун курашаётган халқларнинг олдинги сафларида бораётганлигини яна бир марта тасдиқлайди. Бизнинг халқимиз совет халқи билан бузилмас дўстлик риштaлари орқали боғланган.

— СССРнинг янги Конституцияси социализмни давлат ва ижтимоий тузумнинг негизи сифатида қабул қилган барча мамлакатларнинг йўлини ёритади. Бу Конституция мустамлакачилик асоратидан халос бўлган халқларга жуда катта таъсир ўтказади. Социалистик давлатнинг Асосий Қонуни тўғрисида капитализм дунёсида ҳам қизғин фикрлар баён этилмоқда. Бунинг боиси шуки, Асосий Қонуннинг ғоялари капиталистик мамлакатлар халқ оммасининг онгига муқаррар сингиб кетмоқда ва уларнинг социал тараққиёт йўлидаги курашида муҳим омил бўлиб қолади, деди Болгария ватан фронти миллий кенгашининг секретари **П. Костурков.**

(ТАСС).

ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ ПРИНЦИПЛАРИ АСОСИДА

ЛОНДОН. (ТАСС). Англия матбуоти Буюк Британия ташқи ишлар ва ҳамдўстлик ишлари министри Дэвид Оуэннинг Совет Иттифоқига қилаётган расмий визитига катта эътибор бермоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Кремлда Д. Оуэн билан қилган суҳбати бугунги ҳамма газеталарнинг марказий мавзуи бўлиб қолди. Газеталар шу суҳбатнинг амалий ва конструктив руҳда ўтганлигини таъкидлаб, бу суҳбат Совет-Англия муносабатларини ривожлантиришда муҳим омил бўлади, деб баҳоламоқдалар.

Л. И. Брежневнинг Д. Оуэн билан учрашуви шу куннинг асосий воқеаси бўлганлиги шубҳасиз, деб ёзади Лондондаги «Таймс» газетаси. Суҳбат давомида Л. И. Брежнев совет давлати тинчлик сиёсатини изчиллик билан ўтказаётганлигини, халқаро муносабатларда турли социал тузумга мансуб давлатларнинг тинч-тотув яшаши ва уларнинг ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиши принципини қарор топдириш учун курашаётганлигини таъкидлаб ўтди, деб уқтиради матбуот.

Оуэн Кремлдаги учрашувдан Совет Иттифоқи раҳбарларининг кескинликни юмшатиш ғоясига жуда ихлосманд эканликларига ишонч ҳосил қилди, деб ёзади «Таймс» газетаси. Газета тасодифан ядро уруши чиқишига йўл қўймаслик тўғрисидаги Совет-Англия битимини СССР билан Англия ўртасида илгари эришилган аҳдномаларни амалга оширишнинг муҳим босқичи, деб тавсифлайди.

Рейтер агентлиги Д. Оуэннинг: Л. И. Брежнев билан қилган суҳбатим, сидқидиллик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди, деган сўзларини уқтиради. Дипломатия обзорчиларининг қайд этишича, Д. Оуэнни Л. И. Брежнев қабул қилганлиги Совет Иттифоқининг Совет-Англия муносабатларини бундан буён ҳам ривожлантириш истаги борлигидан далолат беради, деб ёзади Рейтер агентлиги.

МАҚСАД—ПАРТИЯ ТУЗИШ

АДДИС-АБЕБА. (ТАСС). Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши мамлакатдаги марксчи-ленинчи ташкилотларнинг ўсиши ва мустаҳкамланишига бутун чоралар билан ёрдам бермоқда, бу ташкилотлар кейинчалик ишчилар синфи партиясининг асоси бўлиб қолиши лозим. Яқинда муваққат ҳарбий маъмурий кенгаш ҳузурида ташкил этилган Эфиопия революцион ахборот марказининг бу ерда эълон қилинган баёнотида ана шундай дейилган. Илмий социализм принципларига амал қилувчи сиёсий ташкилотларнинг бирлигига меҳнаткашларнинг манфаатлари йўлидаги ялпи изчил кураш негизидагина эришиш мумкин. Шундай бирлик натижасида вужудга келган сиёсий партия Эфиопия революциясининг авангарди бўлиб қолади.

Эфиопия меҳнаткашлари, деб уқтирилади баёнотда, революция муваффақиятларининг гарови бўлган марксчи-ленинчи партияни тузишга қатъий зарурат сезмоқда.

Ахборот маркази мамлакатнинг барча тараққийпарвар кучларига мурожаат қилиб, бирликни мустаҳкамлашга ва миллий демократик революция программасини амалга ошириш соҳасидаги куч-ғайратларни активлаштиришга чақиради, бу революциянинг пировард мақсади Эфиопияда илмий социализм принципларига асосланган жамият қуришдан иборат.

МЕДИК ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ

ЛОНДОН. Бу ерда медицина фани ва соғлиқни сақлаш соҳасида ҳамкорлик қилувчи Совет-Англия қўшма комиссияси учинчи сессиясининг протоколи имзоланди. Комиссия 1975 йил февралида Москвада олий даражада ўтказилган Совет-Англия учрашуви вақтида имзоланган ҳукуматлараро битимни бажариш учун тузилган.

Имзоланган ҳужжатга мувофиқ иккала мамлакат олимлари грипп, кўз касалликларини даволаш ҳамда шошилинч медицина ва травматология ёрдами кўрсатиш ишида ҳамкорлик қиладилар.

Имзоланган протокол Буюк Британия билан СССР ўртасидаги икки томонлама алоқаларни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшади, деди Буюк Британия социал хизмат министри Д. Энналз.

ЯПОНИЯДА Чили халқи билан бирдамлик ойлиги ўтаяпти. Мамлакатнинг турли шаҳарларида ўтказилаётган митинг ва намойишларда Япония меҳнаткашлари Пиночет режими қурбонларига ҳамдардлик изҳор этмоқдалар, концлагерь ва қамоқхоналарда азоб тортаётган сиёсий маҳбусларни озод қилишни талаб қилмоқдалар. Суратда: Токиода намойиш пайти.
Жапан пресс—ТАСС фотоси.

Халқимизнинг маданий даражаси беқиёс даражада ўсди, инқилобдан илгари аҳолининг учдан тўрт қисми саводсиз бўлган бўлса, мамлакатда, эндиликда 126 миллион киши олий, ўрта ва тўлиқсиз ўрта маълумотга эга. Бу эса вояга етганларнинг 78 проценти мутахассисликни эгаллаган ўқимишли кадрлар эканлигини билдиради.

Ер юзидаги илмий ходимларнинг 25 проценти бизнинг мамлакатимиз ҳисобига тўғри келади ва уларнинг сони 1 миллион 300 минг кишини ташкил этади. Совет Иттифоқида 159 минг умумтаълим мактаблари, 10,5 минг махсус ўрта таълим берувчи билим юртлари ва техникумлар, профессионал техника мактаблари ва 859 олий ўқув юрти ишлаб турмоқдаки, уларда 94 миллион совет ёшлари илм олмоқдалар ва 24 миллиондан зиёд олий ва ўрта маълумотли мутахассислар халқ хўжалигининг турли соҳаларида хизмат қилмоқдалар. Келтирилган фактлар Совет давлатининг дунёда мисли кўрилмаган инсонпарвар ва маданиятпарвар давлат эканлигини яққол кўрсатиб турипти.

Совет халқининг қўлга киритган улуғвор социал ғалабалари СССР Конституциясининг «давлат ва шахс» деган махсус бобида ўз ифодасини топган. Бу бобнинг 36 та моддасида гражданларнинг асосий ҳуқуқлари, эркинликлари ва мажбуриятлари кўрсатиб берилган. 1936 йилги СССР Конституциясининг бор-йўғи ўн бешта моддасидагина мана шу масалалар ўз аксини топган эди. Жаҳон тарихида биринчи бўлиб, СССР Конституциясида ривожланган социализм жамиятининг социал ва маданий қурилиш соҳасидаги порлоқ истиқболи ҳар томонлама чуқур илмий таҳлил қилинган.

СССР янги Конституцияси кўп миллатли умумхалқ давлатига ихтиёрий равишда уюшган тенг ҳуқуқли совет халқларининг тарихда мисли кўрилмаган социалистик интернационализм ғояларига асосланган бахт қонуни, саодатномасидир.

СССР янги Конституцияси қарор топган ва давр синовидан ўтган миллий давлат қурилиши принциплари ва системасини ўз саҳифаларида ифодалаш билан бир қаторда совет давлатининг федерал асосларини янада мустаҳкамлашга алоҳида эътибор беради. Асосий Қонуннинг 70-моддасида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мамлакатимизда яшовчи 130 дан ортиқ миллат ва элатларнинг ўз тақдирларини ўзлари эркин равишда белгилашлари асосида тенг ҳуқуқли Совет Социалистик Республикаларининг ихтиёрий равишда бирлашувлари натижасида вужудга келган кўп миллатли ягона давлат эканлиги қайд қилинган. СССР совет халқлари давлат бирлигининг тимсоли бўлиб, коммунизм қуриш мақсадида барча миллатлар ва элатларни жипслаштиради. Шунга кўра, СССРнинг янги Конституциясида Совет Иттифоқида ягона гражданлик ва территориал бирлик вужудга келганлиги, ягона совет халқи мавжуд эканлиги, мамлакатимизнинг кўп тармоқли халқ хўжалиги эса бир бутун, яхлит комплекс сифатида қарор топганлиги таъкидланади.

СССР Конституциясида умумиттифоқ давлатининг бепоён Ватанимиз экономикасини, социал-маданий ҳаётини бошқаришда, қонунчилик асосларини белгилашда, мамлакат мудофааси ва хавфсизлигини таъминлаш ҳамда ташқи муносабатларни амалга оширишдаги тутган ўрни аниқ белгилаб берилиши билан бир қаторда иттифоқдош республикаларнинг суверен ҳуқуқларини гарантиялашга алоҳида эътибор берилади.

СССРнинг янги Конституциясида мамлакатимизда ўн беш иттифоқдош ва 20 автоном Совет Социалистик Республикалари мавжуд эканлиги таъкидланади. Совет даврида равнақ топган ўтмишдаги майда миллатлар ва этнографик группалар эса саккиз автоном область ва ўн миллий округга уюшганлар. СССР Конституциясида иттифоқдош Совет Социалистик Республикаларнинг ҳуқуқий ҳолати ленинча миллий сиёсатга содиқлик асосида белгиланган ва уни изчиллик билан амалга оширишга қаратилган. Иттифоқдош республикалар СССР составига ихтиёрий равишда бирлашганликлари сабабли улар ўз ихтиёрлари билан СССР составидан чиқиш ҳуқуқига эгадирлар. Иттифоқдош республикалар чет давлатлар билан бевосита муносабатда бўлиш, улар билан шартномалар тузиш, вакиллар юбориш ва қабул қилиш, халқаро ташкилотлар фаолиятида иштирок этиш ҳуқуқига эгадирлар.

СССР Конституциясининг 77-моддасида умумиттифоқ давлатининг компетенциялари белгиланган бўлиб, бундан ташқари доирада эса иттифоқдош республикалар ўз территорияларида мустақил равишда давлат ҳокимиятини амалга оширадилар. Хўжалик, социал-маданий ҳаётни бевосита бошқарадилар. Бу соҳада Конституция лойиҳасига киритилган аниқлик шундан иборатки иттифоқдош ва автоном Совет Социалистик Республикалар давлат ҳокимиятининг олий органлари, шунингдек маҳаллий Советлар ижроия комитетлари ўз территориялари доирасида жойлашган умумиттифоқ аҳамиятига молик корхоналар ва социал-маданий муассасалар фаолиятини мувофиқлаштириш ва координация қилиш ҳуқуқига эгадирлар. Бу эса иттифоқдош ва автоном республикалар СССР халқ хўжалигининг комплекс ривожланишини таъмин этувчи умумиттифоқ давлат органлари фаолиятида актив иштирок этишини таъминлайди.

Ҳар бир иттифоқдош республика миллий-маиший, географик ва хўжаликдаги маҳаллий хусусиятларини тўла ҳисобга олган ҳолда ўз Конституциясига эга бўлиб, шу асосда давлат ҳокимиятининг олий органларини ташкил этади. Иттифоқдош республикалар суверенитети ўз территориялари доирасида жорий этилади. Шунга кўра, иттифоқдош республикалар территориялари уларнинг розилигисиз ўзгартирилиши мумкин эмас. Иттифоқдош республикалар аҳолини идора этиш мақсадида мустақил равишда маъмурий территориал бўлинишни белгилаб, бошқарув органларини ташкил этадилар.

СССРнинг янги Конституцияси иттифоқдош республикаларга, уларнинг олий давлат ҳокимият органларига СССР Олий Советида қонун чиқаришда ташаббус кўрсатиш ҳуқуқини беради. СССР Олий Совети Президиуми Раисининг 15 ўринбосари иттифоқдош республикалардан сайланади. Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг раислари СССР ҳукумати составига киритилган. СССР Олий Совети икки палатадан иборат бўлиб, унинг миллатлар совети палатасига депутатлар аҳоли сонидан қатъий назар иттифоқдош республикалардан 32, автоном республикалардан 11, автоном областлардан 5, миллий округлардан бир депутат сайлаш йўли билан ташкил этилади. Ана шуларнинг ҳаммаси умумхалқ Совет давлатига бирлашган миллатларнинг ҳуқуқлари ҳар тарафлама ҳимоя қилинишини билдиради.

СССРнинг янги Конституциясида СССР составида 20 автоном Совет Социалистик Республикалари мавжуд бўлиб, улар иттифоқдош республикаларга қарашли эканлиги кўрсатилган. РСФСР таркибига кирган ва уни федерал давлат сифатида ташкил этган ўн олтита автоном Совет Социалистик Республикалари ичида ўзининг иқтисодий қуввати, саноатининг ривожланиши ва халқларнинг маданий даражаси, аҳолисининг сони жиҳатидан Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон, Эстония каби иттифоқдош республикаларга тенглаша оладиган Татаристон ва Бошқирдистон каби Автоном Республикалар ҳам бор.

Гап шундаки, Автоном Совет Социалистик Республикаларининг территориялари чет эл давлатлари билан чегарадош эмас ва шунинг учун ҳам улар СССР составидан ўз ихтиёрлари билан эркин чиқиб кетолмайдилар. Улар иттифоқдош республикаларга хос бўлган суверен давлат сифатида ташқи-сиёсий фаолиятни амалга оширолмайдилар. Шунинг учун ҳам Автоном Совет Социалистик Республикалари суверен давлат бўлмасада, миллий автономиядан фойдаланиб, ўз территориялари доирасида давлат ҳокимиятини амалга оширадилар. Улар ўз Конституцияларига эга ва унга амал қилган ҳолда давлат ҳокимияти ва бошқарувнинг олий органларини тузадилар, миллий-маиший, географик ва маҳаллий хўжалик шароитини ҳисобга олувчи қонунлар чиқарадилар.

Бизнинг мамлакатимизда миллий масала узил-кесил ҳал қилинган. Барча миллатлар ва элатлар ўз территорияларида хилма-хил формадаги миллий давлатчиликни вужудга келтириб, юксак иқтисодий ва маданий тараққиёт даражасига эришганлар. СССРда миллатлар ўртасида дўстлик, иноқлик ўрнатилиб улар ўртасида тобора яқинлашиш процесси содир бўлмоқда. Аммо миллий тафовутлар ҳамон сақланиб келмоқда ва уни сунъий йўл билан тезлаштириш зарарли эканлигини ўртоқ Леонид Ильич Брежнев «СССР Конституциясининг лойиҳаси ва унинг умумхалқ муҳокамаси якунлари тўғрисида» қилган тарихий докладида ҳар тарафлама чуқур илмий асослади. В. И. Ленин миллий масалада шошма-шошарлик, социалистик қурилишга нақадар катта зарар етказишини ҳамма вақт эслатиб, миллий тафовутларнинг йўқолиши, ягона совет миллатининг вужудга келиши бу жуда узоқ давом этадиган жараён эканлигини ва коммунизм тўла ғалаба қозонган даврдагина амалга ошиши мумкинлигини уқтириб ўтган эди. Л. И. Брежнев докладида ривожланган социалистик жамиятда миллий муносабатларга доир масаланинг илмий таҳлил этилиши беистисно халқаро аҳамиятга эга бўлиб, СССРда ленинча миллий-сиёсат одилона амалга оширилиб келинаётганлигининг яққол далилидир.

Замонамизнинг етук назариётчиси, Ленин ишининг содиқ давомчиси Л. И. Брежневнинг «СССР Конституцияси лойиҳаси ва унинг умумхалқ муҳокамаси якунлари тўғрисида»ги жаҳон-шумул тарихий докладида баён этилган назарий ва сиёсий хулосалар программавий характерга эга. Доклад марксизм-ленинизмнинг ,умуман давлат ҳақидаги, хусусан социалистик умумхалқ давлати тўғрисидаги таълимотини ривожлантиришда қўйилган улкан қадам бўлиб, илмий коммунизм назариясини бойитишда янги давр очиб берди. Аввало шуни қайд қилиш лозимки, Леонид Ильич Брежнев ўзининг ёрқин докладида Конституция ҳақидаги таълимотга муҳим аниқлик киритди. У шундан иборатки, Совет Конституцияси фақатгина қўлга киритилган ғалабаларни қонуний расмийлаштирувчи юридик акт бўлибгина қолмасдан, балки яқин келажакда давлат ва жамиятнинг коммунизм сари ривожланиш истиқболларини белгилаб берувчи сиёсий ҳужжат ҳамдир.

Умумхалқ давлати ва уни Коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқарув сари ривожланиш истиқболлари, унинг конкрет йўллари ва формалари ҳақидаги Леонид Ильич Брежнев докладида олға сурилган назарий хулосалар илмий коммунизм асосларини бойитиш ва юқори босқичга кўтаришда қўйилган шаҳдам қадамдир. Леонид Ильич Брежнев ижтимоий тараққиёт диалектикасини моҳирона таҳлил қилиб шундай деди: «Социалистик давлат ривожланиб, такомиллашиб борган сари миллионларча гражданлар ҳокимият органларини, халқ контролининг ишида, ишлаб чиқариш ва тақсимотни бошқаришда, социал ва маданий сиёсатда, одил судловни амалга оширишда тобора актив қатнашдилар. Хуллас, социалистик демократия ривожланиб борган сари **бизнинг давлатимиз ўсиб, аста секин коммунистик ўз-ўзини бошқаришга айлана боради. Бу жараён албатта узоқ давом этади, аммо мутассил содир бўлмоқда.** Ҳаётимизда ва халқаро миқёсда рўй бераётган социал-иқтисодий ва сиёсий ҳодисаларнинг ривожланишидан қилинган бу чуқур назарий хулосалар марксизм-ленинизмнинг социалистик давлат тўғрисидаги таълимотига қўшилган буюк ҳисса бўлиб, улар ўз аксини Л. И. Брежневни бевосита раҳбарлиги ва шахсий иштирокида қабул қилинган СССРнинг янги Конституциясида ўз аксини топди. СССР Конституцияси халқаро аҳамият касб этиб, ривожланган социалистик жамиятнинг буюк манифести сифатида тарихдан ўрин олди. Замонлар оша бизнинг Конституциямиз бутун дунё халқларининг социализм, демократия ва ижтимоий тараққиёт йўлини ёритиб турувчи кураш байроғи бўлиб қолади.

О. ЭШОНОВ,
ЎзССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, юридик фанлари доктори, профессор.

М. И. ГЛИНКА НОМИДАГИ VIII БУТУНИТТИФОҚ ВОКАЛИСТЛАР ҚЎРИГИ.

ЮРАКЛАР ДЕНГИЗИГА ҚУЙИЛГАН ДАРЁ

ДЕНГИЗ билан дарё қўшилган жойда бўлганмисиз? Дарё худди она бағрига ташланган боладек ўзини денгиз қучоғига отади. Денгиз хайқириб юборади. Қувончи ичига сиғмайди. Вужудини ҳаяжон пўртанаси қуршайди. Севинч тўлқинлари кўкка ўрлаб чиққудай қирғоқларга талпинади. Дарё эса денгиз сийнасига сингиб кетади.

Қўшиқлар ҳам дарёга ўхшайди. Ҳа, юксак тоғ ирмоқларидан пайдо бўлган, ўтган йўлини чаманларга айлантирган қудратли ва ҳаётбахш дарёга ўхшайди қўшиқлар. Улар келиб қуйиладиган жой юраклар денгизидир. Ахир қўшиқ санъатини эгаллаган хушовоз хонандалар томонидан маромига етказиб куйланган қўшиқлар кимни ўз сеҳрига тортмайди, кимнинг юрагини сел қилиб юбормайди, дейсиз. Қўшиқлар сеҳрида эриб кетасан. Оҳанглар мавжи бутун вужудингда жимирлаган ҳаяжонга айланади. Завқинг бешигини тебрата бошлайди. Бир зумда қайнаб-тошган завқ вужудинг денгизига шарқираб оқади. Сўнгра сен ҳам денгиздай ҳайқиргинг, хонандага қўшилиб бор овоз билан куйлагинг келади.

Худди шундай ҳодиса серқуёш республикамиз пойтахти Тошкентда ҳар куни рўй бермоқда. Аниқроғи, Михаил Иванович Глинка номидаги VIII Бутуниттифоқ вокалистлари кўриги бошланган кундан — 8 октябрдан бошлаб Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри ҳамда «Баҳор» концерт залларида ўз республикаларининг ғолиби ҳисобланган вокалистлар маҳорат синовидан ўтмоқда. Улар ижро этган музика ва қўшиқлар, шубҳасиз, томошабинлар қалбини силсилага келтириб, юраклар денгизига дарёдай қуйилмоқда.

Бу улкан кўрик олдингиларига нисбатан ҳар тарафлама ўсди, кенгайди. Масалан, биринчи маротаба қатнашувчилар сони қарийб 200 кишига етди. Уч босқичдан иборат кўрик муддати 20 кунга узайтирилди. Қардош республикаларнинг 40 дан ортиқ шаҳридан ёш, истеъдодли вокалистлар келишган. Улар бу ерда ижодий маҳорат имтиҳонидан ўтмоқдалар. Синовдан муваффақиятли ўтган вокалистларга катта умид боғлаб, келажакда улкан санъаткор бўлиб етишларига ҳақли равишда ишонч ҳосил қилиш мумкин. Зотан СССР халқ артисти Ирина Константиновна Архипова бошчилик қилаётган мазкур кўрик ҳайъати аъзолари — Ленин мукофоти лауреати З. Долуханова, СССР халқ артисти М. А. Биешу, СССР халқ артисти Огнивцев, СССР халқ артисти П. Г. Лисициан, СССР халқ артисти Т. Куузик, Украина ССР халқ артисти Г. Ципола ва бошқалар имтиҳонидан ўтиш учун юксак талант, юксак ижрочилик қобилият зарур. Шунингдек, кўрик ҳайъатида республикамиздан СССР халқ артисти Саодат Қобулова ҳамда М. Н. Ризаевалар иштирок этмоқда.

Маълумки, Улуғ Октябрь 60 йиллиги юбилейига саноқли кунлар қолди. Икки учкун бурун эса тарихий воқеа содир бўлди. СССР янги Конституцияси тасдиқланди. Ана шундай қувончли кезларда Глинка номидаги VIII Бутуниттифоқ вокалистлар кўригининг дўстлик шаҳри — Тошкентда ўтаётганлиги билан халқимиз қанча фахрланса арзийди. Зеро, бу анжуманни дўстликка халқимиз садоқатининг эътироф рамзи ҳам дейиш мумкин. Бу ҳақда кўрик ҳайъати раҳбари, СССР халқ артисти Ирина Архипова шундай дейди:

— Бутуниттифоқ вокалистлар конкурсининг Тошкентда ўтказилиши бежиз эмас. Ўзбекистон пойтахти кейинги пайтларда халқаро ва Бутуниттифоқ миқёсидаги йирик анжуманлар, фестиваллар, кўриклар, учрашувлар ўтказиладиган халқлар дўстлиги марказига айланиб қолди. Бундан ташқари Ўзбекистон вокалистлари Иттифоқ доирасига тақилиб бормоқда. Шу боисдан навбатдаги вокалистлар кўриги маркази ҳам Тошкентга кўчирилди.

Кўрикда республикамиз вакилларидан 16 истеъдодли вокалист қатнашмоқда. Булар орасида Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри солистларидан Кўркмас Муҳитдинов, Нозим Муҳсиновлар бор. Ҳар иккала талантли вокалист ҳам томошабинларга яхши таниш. Угар шу йил баҳорида Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясида ўтказилган республика вокалистлари кўригида ўзларининг ижрочилик маҳоратларини намойиш этиб, катта муваффақият қозонган эдилар. Уларнинг чиқишларини минглаб телетомошабинлар ҳам қониқиш билан кутиб олдилар. Албатта, вакилларимиз аксариятини консерватория талабалари ташкил этади. Шоҳида Тўхтабоева, Салим Каримов, Людмила Егорейченкова, Раиса Ченчеренка, Малика Маматова, Михаил Березовский, Надежда Ситникова, Ольга Куценколар шулар жумласидан. Шунингдек, Самарқанд Давлат опера ва балет театри солисткаси Дилором Ёқубова, Тошкент Давлат консерваторияси опера студияси солисти Тоҳир Иброҳимов, Нукус шаҳридаги санъат билим юртининг музика ўқитувчиси Мақсуд Хўжаниёзовлар ҳам катта тайёргарлик билан келганлар.

Ўзбекистондан фахрланса арзийдиган кўплаб санъаткорлар етишиб чиққан. Ўйлаймизки, М. И. Глинка номидаги VIII Бутуниттифоқ вокалистлар кўригида иштирок этаётган республикамиз вакиллари орасидан ҳам санъаткорларимиз шарафини ҳимоя қиладиган, кўрикда ғолибликни қўлга киритадиган ёшлар чиқади ва ўз талантларини намойиш этади.

Ҳа, бугунги кунда Тошкент осмонида ранг-баранг куй ва қўшиқлар қанот қоқмоқда. Юраклар денгизига қўшиқлар дарёси қуйилмоқда. Бу улкан музика байрамида қатнашаётган, кўнгилларга шодиёна руҳ бахш этаётган қардошларимиз вокалистларига ҳам ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Э. МУҲАМЕДОВ.

УЛАР ҲАМ ФУҚОРО...

ЁЗНИНГ жазирама кунлари Грециядаги давлат ва коммунал хизматчилари олдида мураккаб муаммо пайдо бўлди. Жамоат жойларида юпқа шаффоф кофта ва шим ёки умуман калта иштон [шортик] кийган гражданлар пайдо бўлишмоқда. Уларга қандай чора кўриш керак. Хизматчилар бу масалада икки гуруҳга бўлиндилар. Бир хил маъмурлар ўз қўл остидаги хизматчиларга жамоат биноларига «нормал» кийинган кишиларгигина киритиш тўғрисида фармойиш беришди. Ута «замонавий» хизматчилар эса бунга норозилик билдирдилар. Қалин-қалин қонун мажмуаларидан ҳам бу муаммога жавоб топилмагандан кейин изоҳ сўраб мамлакат бош прокурорига мурожаат қилишди.

Бош қонун посбонининг расмий жавоби, газеталарнинг фикрича, грек қонун-қоидаларидаги камчиликни тўлдирди. Ярим яланғоч одамлар ҳам,— дейилади унинг кўрсатмасида, — Грециянинг фуқороларидир. Давлат муассасаларига ярим кийиниб келар эканлар улар шаклланиб қолган одатни бузадилар, аммо бу билан ҳуқуқ нормалари бузилмайди. Мансабдор шахсларнинг бурчи — бундай кишиларга коммунал органларга келиш учун номуносиб кийинганликларини айтиб ўтишдир. Бироқ, ҳар қандай ҳолатда ҳам уларга гувоҳнома, ишонч қоғози, ҳужжатлар бериш ёки бошқа хизмат кўрсатишда рад қилинмаслиги керак.

Буржуа матбуоти дарров ноғора чала бошлади. Давлат гражданларнинг ҳуқуқини кенгайтирмоқда! Амалдорлар энди бизнинг манфаатимизни бўға олмайди! Деган сарлавҳалар газеталарни босиб кетди.

Бу шовқин ортиқча эмасмикин! Катта бувисининг ўлими ҳақида гувоҳнома олишга калта иштон кийиб борди нима бўпти, узун кийди нима! Инсон ҳуқуқлари учун курашда шу ҳам айтарлик ютуқ эканми!

РАДИОАКТИВ ЁМҒИРИ

НОРВЕГИЯ мудофаа министрлиги илмий-текшириш институтининг олимлари бу йил Норвегия устидаги атмосферанинг радиоактивлик даражаси ўн марта ортиб кетганлигини ташвишланиб гапирмоқдалар. «Бунга, — дейди институт бўлимининг раҳбари Турлейф Винден, — шубҳасиз, Хитойнинг атмосферада ўтказаётган ядро синовлари сабаб бўлмоқда. Ҳаво оқими радиоактив элементларни ва шу синовлар оқибатида қоладиган турли элементларни Норвегиягача олиб келди. Ҳозирги кунда радиация даражаси унча хавф туғдирмайди, аммо бу ҳолнинг узоқ вақтдан кейин рўй берадиган бутун оқибатини чамалаш қийин. Шуни эсда тутиш керакки, Норвегия тупроғига тушган стронций-90 ва цезий-137 каби радиоактивлар 30 йилдан кейингина нурланиш хавфини камайтиради, шунда ҳам хавфнинг ярми ўз кучида қолади».

Винденнинг таъкидлашича, Хитой атмосферада 1965 йилдан бери йигирма мартага яқин ядро синови ўтказган. Портлаш қуввати ортиб бормоқда. Масалан, ўтган йилнинг ноябрида ўтказилган синовнинг портлаш қуввати 1945 йили Америка учувчилари Хиросимага ташлаган атом бомбадан 300 баробар ортиқ бўлди.

Йиғим-терим мавсуми даврида пахтакорларга қулай маданий-маиший шароит яратиб бериш мақсадида Бекобод район партия комитети район комсомол комитети билан ҳамкорликда бир қатор амалий тадбирлар кўрди. Махсус тузилган агитбригада составидаги бадиий ҳаваскорлар группаси хўжаликларнинг дала шийпонларида тез-тез бўлиб 50 дан зиёд концерт қўйиб беришди. Ҳаваскор хонанда ва раққосалар яқинда А. Мавлонов номли совхоз ишчилари ҳузурида бўлишиб уларни қизиқарли концерт программалари билан хушнуд этдилар. Суратда: район кутубхонаси ходими Муборак Раҳимова пахтакорлар ҳузурида «Пахта» рақсини ижро этмоқда.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

КУТУБХОНА — НУРХОНА

Ҳамза районига қарашли 3-марказий болалар кутубхонаси етти йилдан бери аҳолига намунали хизмат кўрсатиб келмоқда. Кутубхона ўзининг салкам 1700 га яқин китоб фондига эга. Бу ерда махсус ўқув зали ҳам бор.

Кутубхоначилардан Валентина Угрюмова, Надя Боймахонова ва Таня Курдинковалар ёш китобхонларга китоб танлашда қулай имкониятлар яратишган. «Сенинг меҳнатинг — Ватан учун зарур», «Ленин меҳрини қалбимизга жо этиб», «Шеърият ҳаваскорлари», «Бизнинг янгиликларимиз», «Санъат оламида», «Табиат бурчаги» каби номланган бўлимлардан ёш китобхонлар истаган китобларини осонликча топиб оладилар. Ҳар бўлимга қўйилган карта ҳам бу ишни осонлаштиради.

Бу ерда ватанпарварлик, дўстлик, одоб-аҳлоқ, тарбия ва атеистик мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказиб турилади.

К. МАВЛОНОВ,
ТошДУ студенти.

ЗАЁМЛАРГА ТЎЛОВЛАР ТИРАЖИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг топшириғига мувофиқ СССР молия министрлиги ва СССР Давлат банки СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш давлат иккинчи заёми бўйича 800 миллион сўмлик миқдорда тўлов ўтказишга қарор қилди. Бу заёмга тўловлар 1977 йил 12 октябрдан бошланди.

Айни бир вақтнинг ўзида СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш давлат учинчи заёмига тўловлар ўтказишнинг биринчи тиражи бўйича 400 миллион сўмлик тўловлар ўтказиш тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди. Бу Москвада 1977 йил 20 октябрдан бошланади. Тиражнинг расмий жадвали марказий газеталарда 10 ноябрда эълон қилинади, тиражга чиққан облигацияларга тўловлар омонат кассалар томонидан 1977 йил 11 ноябрдан бошланади.

Бу қарор — партия ва ҳукуматимизнинг янги Конституцияда ўз ифодасини топгач моддий ва маданий талаблар, турмуш фаровонлигини ошириш тўғрисидаги бекиёс ғамхўрлиги намунасидир. Чунки заёмлар облигациялари область меҳнаткашларининг кўпчилигида бор. Ҳусусан ўтган йили аҳолига облигациялар бўйича 2,9 миллион сўмлик тўловлар ўтказилди. Бу йил эса бу кўрсаткич 3 миллион сўмдан ошиб кетади.

Деярли шундай облигацияларга эга бўлган кишиларнинг анчагинаси омонатчилар ҳамдир. Хусусан 334 минг киши омонат кассаларда ўз счётига эга.

Ўтган икки йил ичида аҳолига 12 миллион сўмликдан кўпроқ 3 процентли давлат ички ютуқлар заёмлари сотилди. Бу заёмлар бўйича ҳар йили саккиз марта ютуқлар тиражи ўтказилмоқда. Облигацияларга тўловлар ўтказилаётган шу кунларда ҳар бир меҳнаткаш ўз омонатини ошириш имкониятига ёки 3 процентли ички ютуқлар заёмлари сотиб олиш имкониятига эга бўлади. Омонат кассалар фақат йирик суммаларни сақлаш учун хизмат қилибгина қолмай, балки майда суммалардан йирик маблағ тўплаш ва кейинчалик қимматбаҳо буюмлар сотиб олиш, курортларга бориш, саёҳатга чиқиш имконини берадиган хизмат воситалари ҳамдир.

Омонат қўювчиларга процент кўринишида даромадлар ҳам тўланади. Шунинг учун ҳам заёмларга тўловлар олган ҳар бир киши бу тўловларни ўз омонатига қўшса ёки 3 процентли давлат ички ютуқлар заёмлари сотиб олса, у давлат аҳамиятига эга бўлган хўжалик масалаларини ҳал этишда актив иштирок қилиши билан бирга, ўзининг эҳтиёжларини ҳам тўлароқ қондирган бўлади.

С. СОБИРЖОНОВ,
Давлат омонат кассалар Тошкент область бошқармасининг бошлиғи.

КЛУБГА МУКОФОТ

Бу маданият ўчоғининг ибратли ишлари эндиликда иттифоқ миқёсида танилди. Ҳақиқатдан ҳам Ленин номли Тошкент электрон техника заводи ишчилар клуби фаолияти кенг йўлга қўйилган.

Бу ерда ташкил этилган халқ университети ҳам кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортди. Унинг техника ва экономика билимлари, киносанъати каби факультетларида машғулотлар қизиқарли олиб борилади.

Клубнинг бу сингари яхши иши ижобий баҳоланди. Яқинда Москвадан корхонага хушхабар келди. Унда маданият ўчоғига ВЦСПС-нинг мукофоти берилганлиги айтилган эди.

Тошкентда «Ленсовет» номидаги Ленинград Давлат театри коллективининг гастроли давом этмоқда. Сурат да: «Провинциялик Ковалева» спектаклидан бир кўриниш.

С. Маҳкамов фотоси.

СПОРТ

СЎНГГИ ЎЙИНЛАРНИ КУТИБ

МАМЛАКАТ футбол чемпионати иккинчи лигаси вакиллари ҳам мавсумни тугатишмоқда. Яна уч турдан сўнг командаларнинг ўринлари узил-кесил ҳал бўлади. Ўтган куни «Янгиер» билан «Олға» ўртасидаги ўйин шу турнинг асосий ва ҳал қилувчи матчи бўлди дейиш мумкин. Бу учрашувга қадар зонада пешқадамлик қилаётган қирғиз футболчилари 52 очко тўплашган эди. «Янгиер» эса пешқадамдан уч очко орқада қолиб, битта кам ўйин ўтказганди. Сирдарё футболчилари учун фақат ғалабагина биринчи ўринга йўл очиб берар ва даъвогарлар баҳсида қатнашиш имконини яратарди. Буни яхши ҳис этган Сирдарё футболчилари бутун ўйин давомида ҳужумкорлик тактикасини қўлладилар. Биринчи бўлимда А. Гоголкин киритган ягона тўп ўйин тақдирини «Янгиер» фойдасига ҳал қилди.

«Олға» чемпионатнинг сўнгги икки ўйинини сафарда «Шаҳрихон» ва ўз майдонида «Хўжанд» командалари билан ўтказади. «Янгиер» эса қолган учта ўйиннинг ҳаммасини сафарда ўйнайди. Чимкент, Қизил Ўрда ва Жамбул футболчилари меҳмони бўлади. Зонада қайси команда ғолиб чиқиши ана шу сўнгги ўйин натижаларига боғлиқ бўлиб қолди.

ВАТЕРПОЛОЧИЛАРНИНГ ФИНАЛ ЎЙИНЛАРИ

БОКУ ШАҲРИДА сув полоси бўйича мамлакат чемпионатининг якунловчи ўйинлари ўтказилмоқда. Маълумки, Тошкентнинг «Меҳнат» командаси биринчи марта кучли олтилик сафида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган эди. Ватерполчиларимиз финал ўйинларни анча бўш ўтказишяпти. Улар аввалига Бокунинг ККФ клубига 4:9 ва Москва Давлат университети командасига 3:4 ҳисобида ютқазиб қўйди. Учинчи турда эса Киевнинг «Динамо» командаси билан бўлган ўйинни 6:6 ҳисобида дуранг қилиб, бир очкога эга бўлди. Якунловчи икки тур олдидан Ҳарбий Денгиз Флоти Марказий спорт клуби ватерполчилари 46 очкога, Москва Давлат университети командаси 45 очкога эга. Киев динамочиларида 34, Боку спортчиларида 30, Олмаота ва Тошкент командалари ҳисобида 22 тадан очко бор. «Меҳнат» сўнгги ўйинларни Олмаотанинг «Динамо» ва Ҳарбий Денгиз Флоти Марказий спорт клуби командалари билан ўтказади.

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

АЁЛЛАР ўртасида халқаро шашка бўйича мамлакат чемпионати мусобақалари Сухумида ўтяпти. Биринчиликда жаҳон ва мамлакат чемпионлари қатори ёшлар ҳам иштирок этишмоқда. Жаҳон чемпиони Елена Михайловская фақат бешинчи турга келибгина ғалабага эришганлигини назарга оладиган бўлсак, кураш ниҳоятда кескин ўтаётганлигини кўрамиз.

Чемпионатда пешқадамлик қилаётган Виткаускайте Москинская устидан ғолиб келиб, мавқеини яхшилаб олди ва 5 очко билан биринчи ўринда бормоқда. Республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган спорт мастери Озода Аҳмедова Елена Михайловская ва Любовь Травиналар билан тўрттадан очко тўплаб, пешқадамлар сафида бормоқда.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Тошкент шаҳар қурилиш бошқармаси ҳузурида
янги ташкил этилган
171-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИГА
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчилар, сувоқчилар, паркетчи-дурадгорлар, электрпайвандчилар, электромонтажчилар, саноат жиҳозлари ремонти бўйича слесарлар, ғишт терувчилар, дурадгорлар.

Ўқиш муддати 1—2 йил.

Билим юртига 8-10 синф маълумотига эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади. Ўқишга қабул қилинганлар иссиқ овқат, кийим-кечак ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар. Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Билим юртида бўш вақтларда шуғулланиш учун спорт секциялари ишлаб туради. Жумладан, эстрада, духовой ва миллий ансамбллар мавжуд.

Билим юртига 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар билим юрти қошидаги ишчи-ёшлар мактабининг 9 синфига кириб ўқишлари мумкин.

Қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади.

Туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, соғлиғи ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, турар жойидан справка, мактабдан характеристика.

Ҳужжатлар эрталаб соат 9.00 дан бошлаб қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар-84, Домбробод кўчаси, 74-уй (16 троллейбус, 14, 84-автобусларнинг «Домбробод» бекати).

Ленин, Октябрь революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли
В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси базасида
ЯНГИ ОЧИЛГАН
182-АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—78 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЁШЛАР БИЛИМ ЮРТИДА ҒИШТ ТЕРУВЧИ, СУВОҚЧИ, БЎЁҚЧИ, БЕТОНЧИ, ТРАКТОРЧИ, АВТОКРАНЧИ КАСБЛАРИНИ ЭГАЛЛАБ ЧИҚАДИЛАР.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШАЙДИГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини 3 йиллик таълим муддатида битирганларга ўрта маълумот ва эгалланган ихтисослик бўйича диплом берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи ва кечки бўлимларига конкурссиз қабул қилинадилар.

Ўқувчилар ўқиш даврида бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар ва ишлаб чиқариш практикаси даврида ишланган иш ҳақининг бир қисмини оладилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ ИШ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: ариза, таржимаи ҳол, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, паспорт ёки туғилганлик тўғрисида гувоҳнома, медицина картаси (тасдиқланган), турар жойидан справка, 6 та фотосурат (4х5 см).

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ (якшанба кунидан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Багратион кўчаси, 2-уй (17, 69, 73-автобусларнинг охирги бекати).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Гимнастика. 9.30 — «Сибирлик бува» (бадиий фильм). 11.00 — Бизнинг биография. 1973 йил. 15.30 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Танаффус. 16.00 — «Қўшиғимиз парвоз эт!». 16.30 — Шахмат мактаби. 17.00 — Б. Брехт ижоди. 18.00 — «Объектив». 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — Классик куйлардан концерт. 19.35 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. Совет Украинаси. 21.50 — Танаффус. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Поэзия».

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Фильм-концерт. 12.05 — Ҳужжатли фильм. 13.05 — «Дўстим Колька» (бадиий фильм). 17.00 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. Болалар спорт байрами. «Пахтакор» марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Ёшлик». 19.15 — Ахборот. 20.00 — «Ижод гулшани». 21.00 — Ахборот. 21.20 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 22.00 — «Вақт». (Москва). 22.30 — Пахтазормардлар майдони. 22.45 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига (кинокўрсатув).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — «Кичик ўғил кўчаси (бадиий фильм). 20.40 — Янгиликлар. 21.00 — Адабиёт. 21.30 — Ҳужжатли фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13|Хда Риголетто, 14|Хда Испан миниатюралари, 15|Хда Аида.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|Хда Ғариблар, 14|Хда Кўрмайин босдим тиконни, 15|Хда Ўғирланган умр.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|Хда Бадбашара ёхуд Эзоп, 14|Хда Тинмасин соз, 15|Хда Ун саккиз ёшлигим.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва цирки артистларининг гастроллари, «СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ (19.30).

КИНО

13 ОКТЯБРЬ

САНЪАТ САРОЙИ — Мистер Мак-Кинлининг қочиши (катта зал), Севишганлар ҳақида романс (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Сиёвуш ҳақида қисса — «ҚОЗОҒИСТОН» (13, 16, 17.20), «ВОСТОК» (10, 13.30, 17, 20.30), «МОСКВА» (10, 13.30, 17, 20,30), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (11, 14.30, 18, 21.15), «НУКУС» (11, 14, 17, 20.45), «ЧАЙКА», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Севгилим учинчи курсда ўқийди — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Раққоса — Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 14, 17, 20.00).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»).
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета народных депутатов.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Эълонлар — 338142.

Р. 14587. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Г. 1724.